

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

KTO CZYTA, OSZCZĘDZA

ETYKIETY ENERGETYCZNE — PORADNIK DLA KONSUMENTÓW

EWA BARCZUK

Warszawa 2013

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Zanim kupisz... o etykiecie energetycznej	5
3. Karta prawdę powie	7
4. Obowiązki dostawców (producentów, importerów) oraz dystrybutorów (sprzedawców) sprzętu AGD	8
5. Kupuję pralkę	10
6. Kupuję lodówkę	11
7. Kupuję zmywarkę do naczyń	14
8. Kupuję telewizor	16
9. Kupuję sprzęt AGD przez Internet	19
10. Kilka wskazówek, jak poprawnie korzystać z zakupionego sprzętu	21
11. Wykaz aktów prawnych unijnych i krajowych	22

1. Wstęp

Planujesz zakup sprzętu gospodarstwa domowego? Już od dłuższego czasu analizujesz oferty, przeglądasz gazetki z promocjami, szukasz w Internecie? Masz już za sobą wizyty w sklepach oferujących AGD i rozmowy ze sprzedawcami, którzy zapewniali, że tylko ten jeden model pralki, lodówki, zmywarki czy telewizora spełni idealnie twoje wymagania? Czujesz się, jakbyś miał coraz większy mętlik w głowie? Poradnik, który oddajemy w twoje ręce, powinien ci pomóc.

Zakup nowej pralki, lodówki, zmywarki czy telewizora to dla niejednej rodziny wydatek, który nadwyręża budżet domowy. Czujesz dużą presję, bo chcesz kupić coś, co będzie służyło przez lata i działało oszczędnie. Jak zatem wybrać sprzęt gospodarstwa domowego tak, aby był w rozsądnej cenie, przyjazny dla środowiska naturalnego, spełniał oczekiwania, a jego koszty eksploatacji nie przekraczały założonych wydatków? Pomocne będą informacje na etykietach energetycznych zamieszczone na AGD.

W niniejszym poradniku objaśnimy, co kryje się pod pojęciem „etykieta energetyczna”, gdzie powinieneś ją znaleźć i jakie informacje należy w niej zamieścić. Przedstawimy przykładowe wzory etykiet energetycznych dla pralek, zmywarek, lodówek i telewizorów oraz wyjaśnimy, jak prawidłowo je odczytywać. Ponadto wytłumaczymy, co to jest karta produktu i jakie przydatne informacje tam znajdziesz. Planujesz zakup AGD przez Internet? Wyjaśnimy, jakie prawa ci przysługują w związku z zawarciem umowy na odległość oraz kiedy i na jakich warunkach możesz od niej odstąpić. Udzielimy także kilku wskazówek przydatnych każdemu konsumentowi, które ułatwią zakupy.

2. Zanim kupisz... o etykiecie energetycznej

Być może spotkałeś się już z pojęciem etykieta energetyczna. W mediach nieraz słyszałeś o efektywności energetycznej, energooszczędności, konieczności ograniczania zużycia energii, dbania o środowisko naturalne. Budujemy ekodomy, kupujemy ekoubrania, jemy ekożywność, którą pakujemy w ekoTORBY. O co chodzi z energooszczędnością?

Oszczędzanie energii w dzisiejszych czasach to już nie chwilowy trend, ale przede wszystkim konieczność. Zapotrzebowanie na prąd w gospodarce narodowej stale rośnie. W Polsce gospodarstwa domowe zużywają rocznie około 30 proc. całej wyprodukowanej energii elektrycznej¹. Spowodowane jest to wzrostem liczby urządzeń zasilanych prądem wykorzystywanych w domu i w miejscu pracy. Dostępne zasoby stale się kurczą i stajemy się coraz bardziej uzależnieni od ich importu. Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom uznano, że istnieje duży potencjał ograniczenia zużycia energii przez gospodarstwa domowe poprzez wprowadzenie w Unii Europejskiej obowiązkowego systemu etykiet energetycznych. Mają one podnosić świadomość konsumentów dotyczącą poziomu zużycia energii oraz innych podstawowych zasobów (np. wody) przez użytkowany sprzęt. Mają także na celu zachęcenie konsumentów do nabywania energooszczędnych i przyjaznych środowisku urządzeń. Nacisk położony na oszczędzanie energii ma również zachęcić producentów AGD do systematycznego rozwoju innowacyjnych technologii.

Ważne

Etykieta to nalepka lub tabliczka zawierająca informacje o klasie efektywności energetycznej oraz innych podstawowych zasobach zużywanych przez dany produkt.

Ważne

Etykietę powinieneś znaleźć na zewnątrz urządzenia, z przodu lub na górze. Wymagane jest, aby była ona wyraźnie widoczna.

Etykiety energetyczne znane są konsumentom od połowy lat 90. XX wieku. Początkowo stosowano je tylko na dużym sprzęcie gospodarstwa domowego. Obecnie dąży się do umieszczania ich na każdym urządzeniu wykorzystującym energię elektryczną, o ile opracowano dla niego wzór etykiety. W rezultacie oznacza się nimi takie produkty, jak: pralki, lodówki, zmywarki, klimatyzatory, suszarki czy telewizory. W najbliższej przyszłości nalepki informujące m.in. o klasie efektywności energetycznej zagospodzą na pompach ciepła oraz kotłach grzewczych. Dla poszczególnych grup produktów będą się one pojawiać stopniowo, rozpoczynając od urządzeń o najwyższym potencjale oszczędności energii.

W dalszym ciągu możesz spotkać w placówkach handlowych AGD ze starymi wzorami etykiet energetycznych lub nieoznakowane nimi. Sprzęt ten wyprodukowano, gdy obowiązywały stare

¹ Efektywność wykorzystania energii w latach 2001-2011, str.13, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2011.

przepisy dotyczące umieszczania i wzorów etykiet (tj. przed 2011 rokiem), ale nadal może być sprzedawany bez żadnych ograniczeń. Nie obawiaj się o rzetelność informacji na starych etykietach. Dane te uzyskano w wyniku badań laboratoryjnych, przeprowadzonych w oparciu o unijne normy. Parametry techniczne za każdym razem są mierzone w ten sam sposób dla każdego urządzenia tego samego typu i nie ma znaczenia, czy zostały podane na etykiecie o starym, czy też nowym wzorze.

Etykiety energetyczne informują o podstawowych danych technicznych modelu urządzenia, dla którego zostały sporządzone. Pozwalają w łatwy i szybki sposób porównać parametry sprzętu tego samego typu. Dzięki etykietom otrzymujesz zestandaryzowane informacje dotyczące różnych marek i modeli tego samego rodzaju sprzętu, co pozwala ci dokonać najlepszego wyboru. Informacje umieszczone na nich jeszcze przed zakupem pomagają ocenić, o ile można obniżyć rachunki za prąd i wodę. Etykieta jest identyczna w każdym państwie Unii Europejskiej oraz neutralna językowo. Oznacza to, że nie musi być dostępna w polskiej wersji językowej.

Ważne

Wybierając urządzenie, zwróć szczególną uwagę na klasę efektywności energetycznej podaną na etykiecie!

Klasa efektywności energetycznej informuje o średnim zużyciu przez AGD energii elektrycznej w ciągu roku. Oznaczono ją literami od G (najmniej wydajne urządzenia) do A (najbardziej wydajne). Jeśli sprzęt elektryczny jest szczególnie efektywny, producent może zaznaczyć to dodatkowym oznakowaniem w postaci plusów (A+, A++, A+++). Zmiany parametrów urządzenia na etykiecie zawsze muszą zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez jego producenta badań laboratoryjnych w akredytowanej jednostce.

Zapamiętaj

Klasa A+++ jest najbardziej efektywna.

Na etykiecie powinno znaleźć się siedem klas efektywności energetycznej. Może się jednak zdarzyć przypadek, że będzie ich dziesięć. W takiej sytuacji kolor zielony wyróżnia urządzenia o klasach najbardziej efektywnych energetycznie. Barwy czerwone informują, że klasa efektywności jest niska, a zużycie energii przez urządzenie będzie wysokie.

Pozostałe informacje na etykiecie są podane w formie piktogramów. Mówią one o innych parametrach technicznych lub dostępnych funkcjach urządzenia oraz pozwalają porównać je z odmiennymi modelami.

Wzory nalepek dla pralek, zmywarek, lodówek i telewizorów wraz z piktogramami szczegółowo omówiono w kolejnych rozdziałach.

Ważne

Na etykiecie może znajdować się dodatkowy znak graficzny „Ecolabel”. Oznacza to, że danemu modelowi dodatkowo przyznano oznakowanie ekologiczne Unii Europejskiej, czyli przy produkcji zastosowano bezpieczniejsze dla środowiska naturalnego substancje chemiczne. Może ono mieć formę dwóch mniejszych znaczków lub jednego większego.

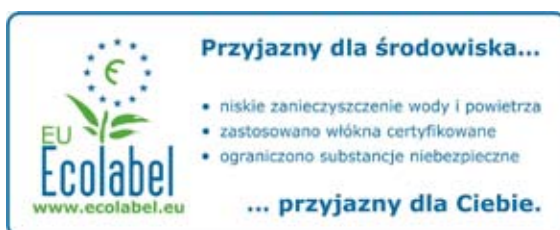
Wzór oznakowania „Ecolabel”

EU Ecolabel: xxxx/yyyy/zzzzz

Źródło: Rozporządzenie PE i Rady nr 66/2010

Wzór oznakowania „Ecolabel” w wersji rozszerzonej

Źródło: Rozporządzenie PE i Rady nr 66/2010

3. Karta prawdę powie

Skoro etykieta energetyczna to nalepka, którą umieszcza się na frontowej stronie urządzenia, czym zatem jest karta produktu?

Karta produktu to zbiór informacji dotyczących urządzenia. Obejmuje ona zestaw dodatkowych parametrów technicznych, które ze względu na czytelność nie zmieściły się na etykiecie, ale mogą pomóc przy wyborze odpowiedniego produktu.

Do urządzeń elektrycznych dostępnych na polskim rynku musi być dołączona karta produktu w języku polskim. Kartę tę sporządza ich producent. Otrzymasz ją od sprzedawcy przy zakupie urządzenia. Zwykle dołącza się ją do pozostałych materiałów drukowanych dotyczących urządzenia, takich jak: instrukcje obsługi, montażu i konserwacji oraz karty gwarancyjne. Jeśli dla urządzenia opracowano broszurę informacyjną, dane, które powinny być zawarte w karcie produktu, mogą zostać w niej zamieszczone. W takim przypadku broszura informacyjna spełnia funkcję karty produktu. Może się też zdarzyć, że jedna karta będzie dotyczyć kilku różnych modeli tego samego typu urządzenia, gdyż charakteryzują się one tymi samymi parametrami technicznymi. Nie ma jednego ustalonego wzoru karty dla wszystkich urządzeń elektrycznych. To producent danego sprzętu za każdym razem decyduje, w jaki sposób dostarczy klientowi wymagane informacje.

W karcie wytwórca produktu powinien także wskazać, jakie warunki musiały zostać spełnione, aby uzyskano określone parametry tego urządzenia.

Pamiętaj, że parametry podane w karcie i na etykiecie zawsze mają charakter szacunkowy. Głównie służą do porównywania różnych urządzeń pod względem wybranych parametrów. Rzeczywiste zużycie energii i innych zasobów (np. wody w przypadku pralek czy zmywarek) zawsze będzie zależało od sposobu użytkowania tego urządzenia przez ciebie!

Ważne

W karcie urządzenia znajdziesz dodatkowe informacje dotyczące pomiarów jego parametrów. Warto jednak pamiętać, że takie testy mogą zostać przeprowadzone wyłącznie w laboratorium, gdy zachowane są określone warunki dotyczące zasilania, wysokości temperatury, stopnia wilgotności oraz ustawienia urządzenia. Badania takie nie są możliwe do odtworzenia w warunkach domowych.

4. Obowiązki dostawców (producentów, importerów) oraz dystrybutorów (sprzedawców) sprzętu AGD

Przyjęty w Unii Europejskiej obowiązkowy system etykietowania produktów wykorzystujących energię nałożył na ich dostawców i dystrybutorów nowe obowiązki związane z informowaniem konsumentów o parametrach technicznych oferowanych urządzeń. Warto zatem je poznać, gdyż inne są dla producentów i importerów, a inne dla sprzedawców AGD.

Ważne

Dostawca to producent, jego upoważniony przedstawiciel lub importer mający siedzibę w Unii Europejskiej, który wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku na terytorium tych państw sprzęt elektryczny.

Do obowiązków dostawcy należy:

- sporządzenie dokumentacji technicznej urządzenia (zbiór wszelkich informacji o parametrach technicznych sprzętu);
- przechowywanie dokumentacji technicznej przez okres pięciu lat oraz udostępnianie jej organom kontrolującym (w Polsce są to: Inspekcja Handlowa oraz Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej);
- opracowanie wzoru etykiety i karty produktu w języku polskim;
- dołączenie etykiety i karty produktu do każdego egzemplarza urządzenia;
- bezpłatne dostarczenie etykiet dystrybutorom.

Zapamiętaj!

Odpowiedzialność za rzetelność informacji podanych na etykiecie i w karcie produktu zawsze spoczywa na dostawcy urządzenia. Dostawca nie może umieszczać na etykiecie i w karcie oferowanego urządzenia znaków, symboli lub napisów, które mogą wprowadzać w błąd w odniesieniu do poziomu zużycia energii elektrycznej.

Ważne

Dystrybutor to osoba fizyczna lub osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która sprzedaje, wynajmuje, oferuje w sprzedaży ratalnej lub wystawia do sprzedaży produkt wykorzystujący energię, po jego wprowadzeniu do obrotu przez dostawcę.

Dystrybutor to m.in.: sprzedawca urządzeń zasilanych energią, ale także przedsiębiorca oferujący je na wynajem (np. w ramach umowy leasingu). Za dystrybutora uznaje się sprzedawcę, który oferuje swe produkty ich ostatecznym użytkownikom.

Do obowiązków dystrybutorów należy:

- umieszczenie etykiet na oferowanych produktach w punkcie sprzedaży, w taki sposób, by były one wyraźnie widoczne (na zewnątrz urządzenia, z przodu lub na górze);
- udostępnienie karty produktu w momencie sprzedaży odbiorcy końcowemu;
- w przypadku sprzedaży lub wynajmu na odległość (np. za pośrednictwem Internetu, sprzedaży wysyłkowej), udostępnienie konsumentowi wymaganych danych technicznych o produkcie przed dokonaniem przez niego zakupu.

Więcej informacji o zakupach sprzętu gospodarstwa domowego przez Internet znajdziesz w rozdziale *Kupuję sprzęt AGD przez Internet* (s. 19).

Zapamiętaj!

Zakazane jest wprowadzanie do obrotu sprzętu, do którego nie dołączono etykiety energetycznej i karty produktu. Za nieprzestrzeganie tych zakazów grożą dostawcom i dystrybutorom wysokie kary pieniężne.

Warto zwrócić uwagę, że oprócz obowiązków związanych z etykietowaniem, dostawcy i dystrybutorzy są zobowiązani do zamieszczenia w reklamach AGD informacji o klasie efektywności energetycznej, jeśli w reklamie podają cenę lub informację o zużyciu przez dany sprzęt energii. Dotyczy to każdego rodzaju reklamy, czyli: prasowej, radiowej, telewizyjnej lub w Internecie, bez względu na formę.

Zapamiętaj!

Jeśli w reklamie podano cenę urządzenia gospodarstwa domowego, musisz też otrzymać informację o jego klasie efektywności energetycznej.

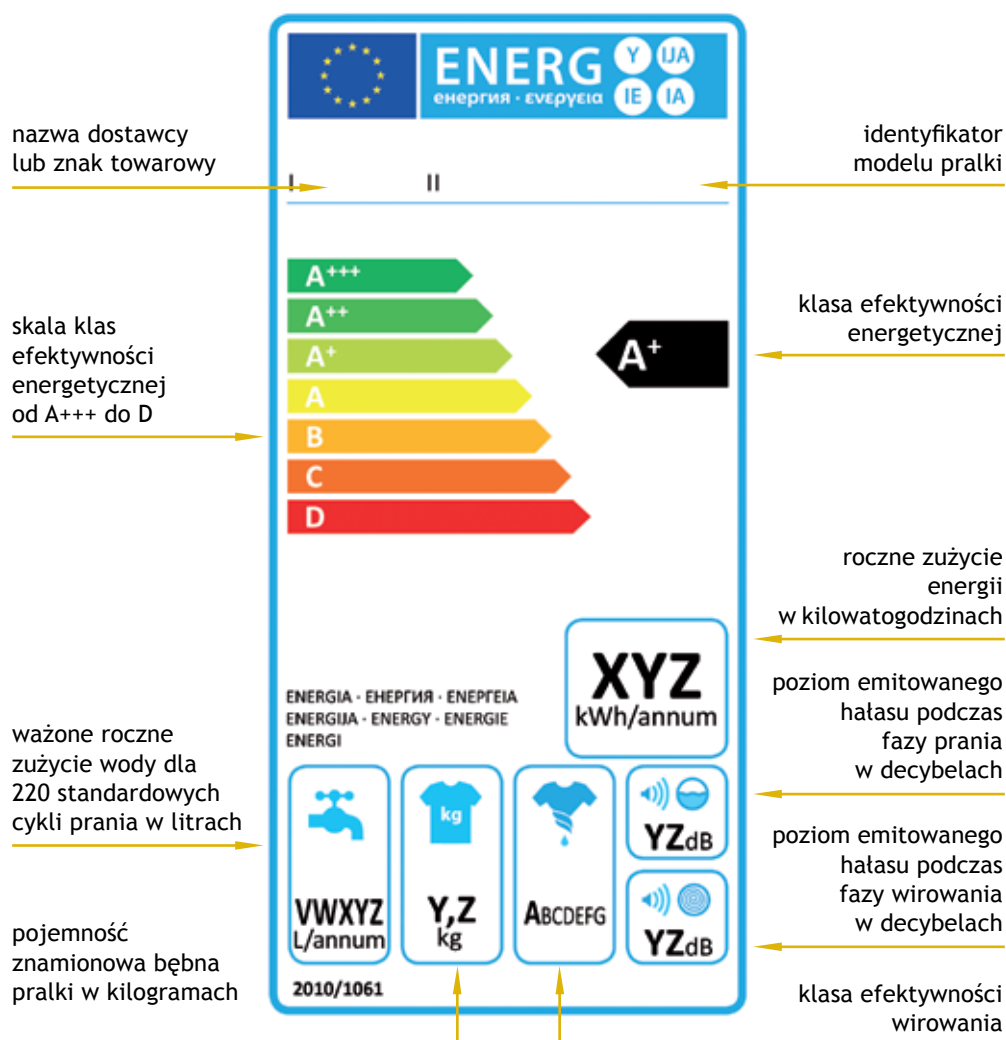
5. Kupuję pralkę

Kupując pralkę, zwróć szczególną uwagę na etykietę energetyczną. Znajdziesz ją na zewnątrz pralki, z przodu lub na górze urządzenia. Nalepka powinna być tak wyeksponowana, aby była wyraźnie widoczna dla kupujących.

Zapamiętaj!

Parametry na etykiecie odnoszą się do standardowego programu prania tkanin bawełnianych w 60°C przy pełnym załadunku bębna.

Wzór etykiety energetycznej dla pralki

Źródło: Załącznik nr 1 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1061/2010

Pierwszym kryterium, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze pralki, jest jej głębokość. Pomoże ci w tym informacja na etykiecie pralki – pojemność znamionowa (w kg), informująca, ile wynosi pojemność bębna urządzenia dla tkanin bawełnianych przy pełnym załadunku.

Sprawdź też, ile pralka będzie zużywać wody. Możesz w tym celu wykorzystać informację na nalepce, która określa w litrach roczne zużycie wody.

Kolejnym kryterium, jakie powinieneś wziąć pod uwagę przy zakupie pralki, jest jej klasa efektywności energetycznej. Najwięcej zaoszczędzisz, jeśli wybierzesz klasę A+++ . Klasę tę oznaczono na etykiecie kolorem zielonym.

Etykieta wskaże ci również klasę efektywności wirowania pralki. Litera A oznacza, że dany model pralki uzyskał najlepsze wyniki podczas testów wirowania.

Porównując modele pralek, zwróć też uwagę na poziom emitowanego hałasu w decybelach (dB). Na etykiecie znajduje się informacja, jak głośno będzie pracowało urządzenie w trakcie prania oraz podczas wirowania. Im wyższe wartości, tym będzie ono pracowało głośniej.

Kupując pralkę, warto także zwrócić uwagę, czy urządzenie posiada dodatkowe funkcje, które mogą pomóc zaoszczędzić czas i pieniądze. Do coraz powszechniejszych dodatkowych funkcji można zaliczyć:

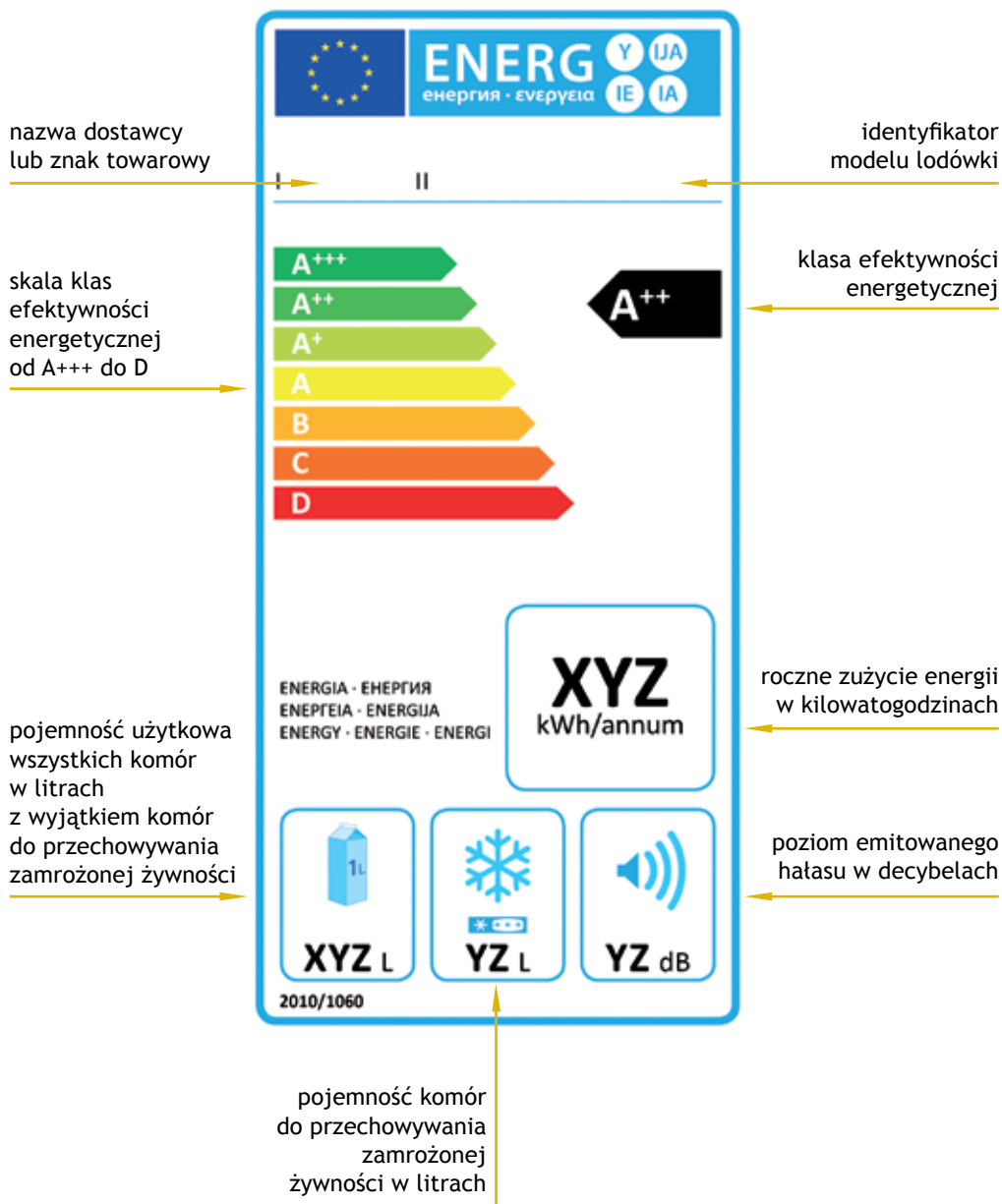
- automatyczne ważenie wsadu (pralka z tą funkcją sugeruje stosowną dawkę środków piorących oraz dobiera niezbędną ilość wody);
- system zamkniętego obiegu wody ze zraszaniem w czasie pracy (w trakcie pracy bębna specjalne zbiorniki zraszają pranie od góry, dzięki temu pralka pobiera mniej wody);
- blokada przedwczesnego otwarcia drzwi mająca uchronić przed otwarciem drzwiczek pralki, gdy bęben jeszcze pracuje.

6. Kupuję lodówkę

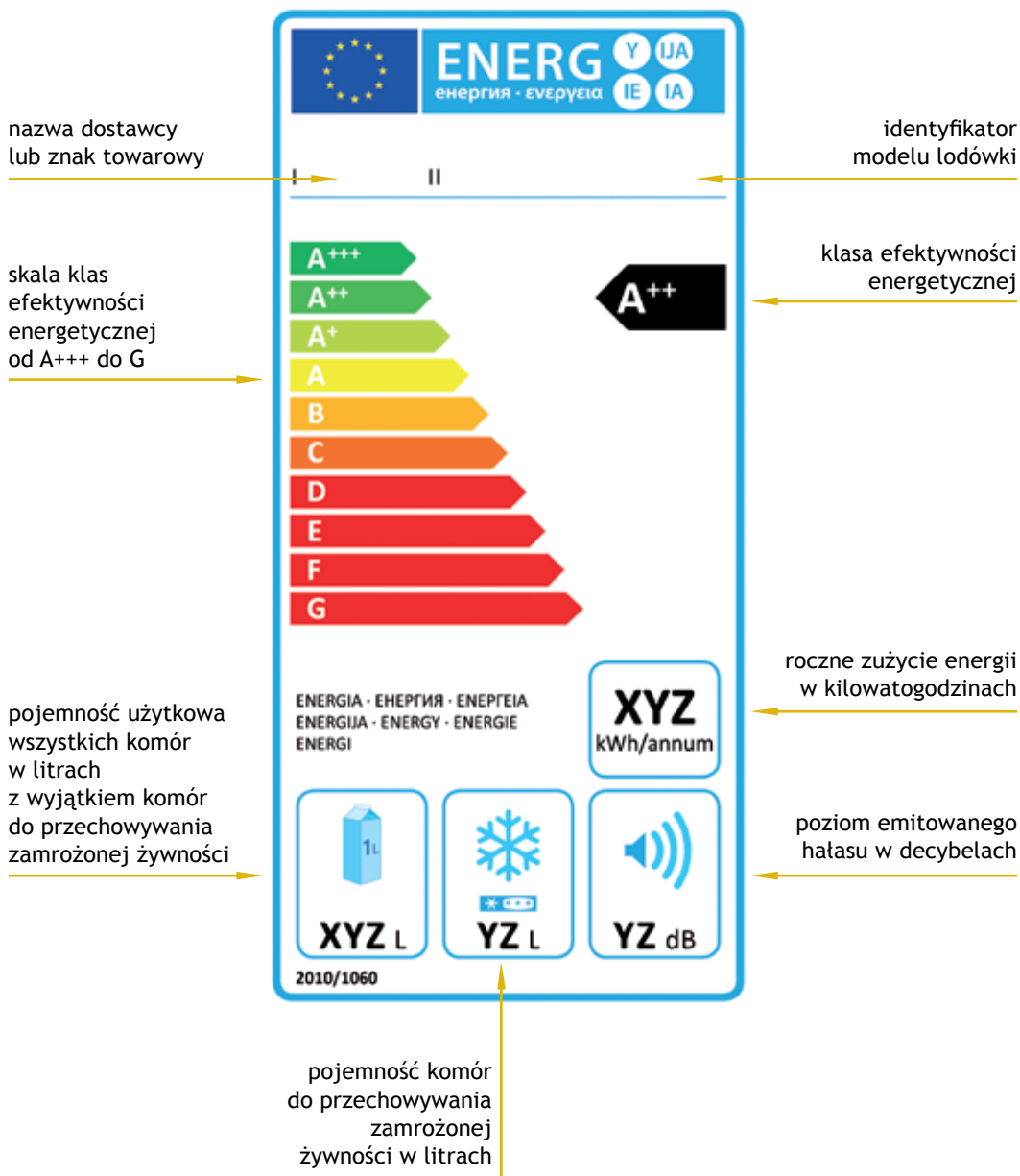
Wybierając lodówkę, warto szczegółowo zapoznać się z informacjami na etykiecie urządzenia. Pomogą ci one dokonać najkorzystniejszego wyboru. Nalepka powinna być umieszczona na zewnątrz urządzenia, z przodu lub na górze. Jej wzory wraz z omówieniem znaczenia piktogramów zamieściliśmy na kolejnych stronach. Zwróć uwagę, że dopuszczalna jest także tabliczka z dziesięcioma klasami efektywności energetycznej. Trzy dodatkowe klasy dołączono do lodówek zużywających znacznie więcej energii niż standardowe urządzenia.

Wzór etykiety energetycznej dla lodówek (skala klas od A+++ do D)

Źródło: Załącznik nr 2 pkt 1 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1060/2010

Wzór etykiety dla lodówek (skala od A+++ do G)

Źródło: Załącznik nr 2 pkt 2 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1060/2010

Wybierając lodówkę, musisz podjąć decyzję dotyczącą wyglądu jej wnętrza. Jest to bardzo ważne, gdyż wpłynie na komfort użytkowania nowo zakupionego sprzętu. Na etykiecie odczytasz informacje o pojemności użytkowej wszystkich jej komór również tych do przechowywania zamrożonej żywności. Producenci podają je w litrach, zatem możesz w łatwy sposób porównać kilka różnych modeli, co umożliwi wybranie chłodziarki najbardziej odpowiadającej codziennym potrzebom.

Lodówka zużywa najwięcej energii ze wszystkich urządzeń gospodarstwa domowego, dlatego dokonując jej zakupu, zwróć szczególną uwagę na klasę efektywności energetycznej – najoszczędniejsza będzie A+++.

Kupując chłodziarkę, warto także przyrzeć się poziomowi emitowanego hałasu. Ten parametr jest szczególnie istotny, jeśli twoja chłodziarka będzie znajdować się w aneksie kuchennym lub gdy będziesz często przebywał w kuchni. Na etykiecie energetycznej znajdziesz również informację o poziomie hałasu urządzenia, który jest mierzony w decybelach (dB). Urządzenia uznaje się za pracujące cicho, jeżeli poziom emitowanego hałasu nie przekracza 38 dB.

Wybierając lodówkę, zwróć też uwagę na dodatkowe funkcje, takie jak:

- kontrola otwartych drzwi (sygnał alarmowy, gdy drzwi są dłuższy czas otwarte);
- „wakacje” (po włączeniu następuje zmniejszenie poboru mocy i temperatury chłodziarki w trakcie dłuższej nieobecności, jednocześnie eliminując konieczność wyłączenia urządzenia oraz zapewniając zachowanie świeżości produktów).

7. Kupuję zmywarkę do naczyń

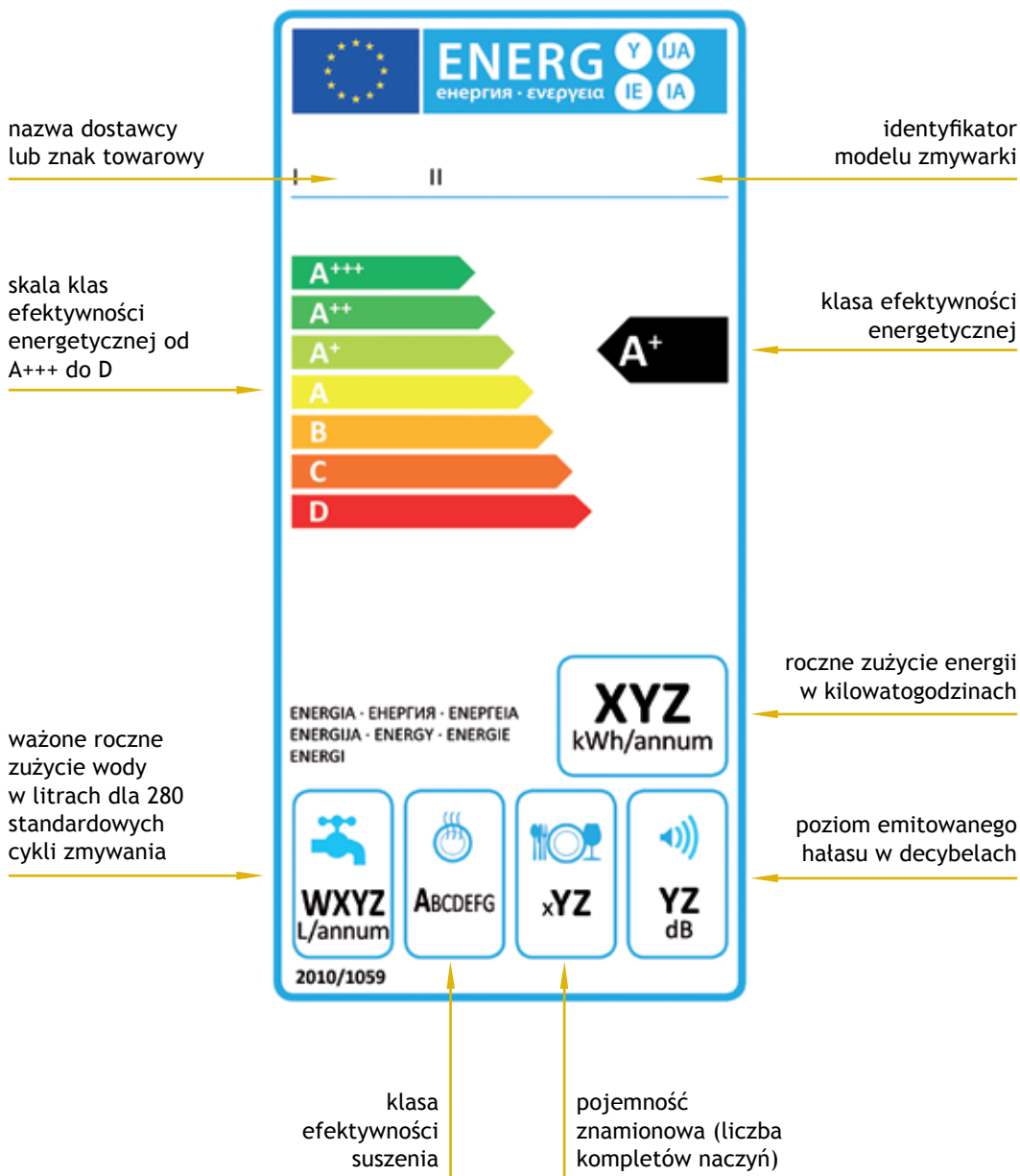
Kupując zmywarkę, warto zapoznać się z informacjami, jakie jej producent umieszcza na etykiecie energetycznej. Dalej przedstawiamy przykładowy wzór nalepki, z jaką możesz spotkać się w sklepie.

Zapamiętaj!

Parametry na etykiecie odnoszą się do 280 standardowych programów zmywania przy użyciu zimnej wody oraz trybów niskiego zużycia energii.

Wzór etykiety energetycznej dla zmywarek

Źródło: Załącznik nr 1 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1059/2010

Kryterium, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze zmywarki, jest pojemność znamionowa. Wyraża się ona maksymalną liczbą standardowych kompletów naczyń, którą pomieści dany model zmywarki.

Zapamiętaj!

Standardowy komplet naczyń obejmuje zestaw naczyń stołowych, naczyń szklanych oraz sztućców dla jednej osoby.

Kupując zmywarkę, zwróć też uwagę na liczbę dostępnych programów. Programy różnią się długością, charakterystyką cyklu zmywania i temperaturą.

Bardzo ważnym parametrem przy wyborze zmywarki jest klasa efektywności energetycznej. Najbardziej oszczędne są urządzenia w klasie A+++, najmniej oszczędne takie, które są oznaczone literą G. Niższa klasa efektywności energetycznej oznacza wyższe rachunki za prąd i wodę. Wybierając zmywarkę, zwróć też uwagę na roczne zużycie energii.

Ponadto przyjrzyj się dokładnie poziomowi zużycia wody. Pomoże ci w tym informacja na etykiecie energetycznej. Parametr ten odnosi się do 280 standardowych cykli zmywania przy użyciu zimnej wody oraz trybów niskiego zużycia energii.

Zapamiętaj!

W karcie produktu producent zmywarki powinien wskazać program standardowy, tzn. taki, który jest najbardziej efektywny pod względem łącznego zużycia energii i wody.

Klasa efektywności suszenia dotyczy z kolei oszczędności w zużyciu energii elektrycznej niezbędnej do dosuszenia już umytych naczyń. I podobnie – klasa A to najwyższa jakość, a klasa G – najniższa.

Przy wyborze zmywarki możesz zwrócić też uwagę na dodatkowe funkcje w urządzeniu ułatwiające jego obsługę. Umożliwią ci one komfortowe i bezpieczne korzystanie z nowo zakupionego sprzętu:

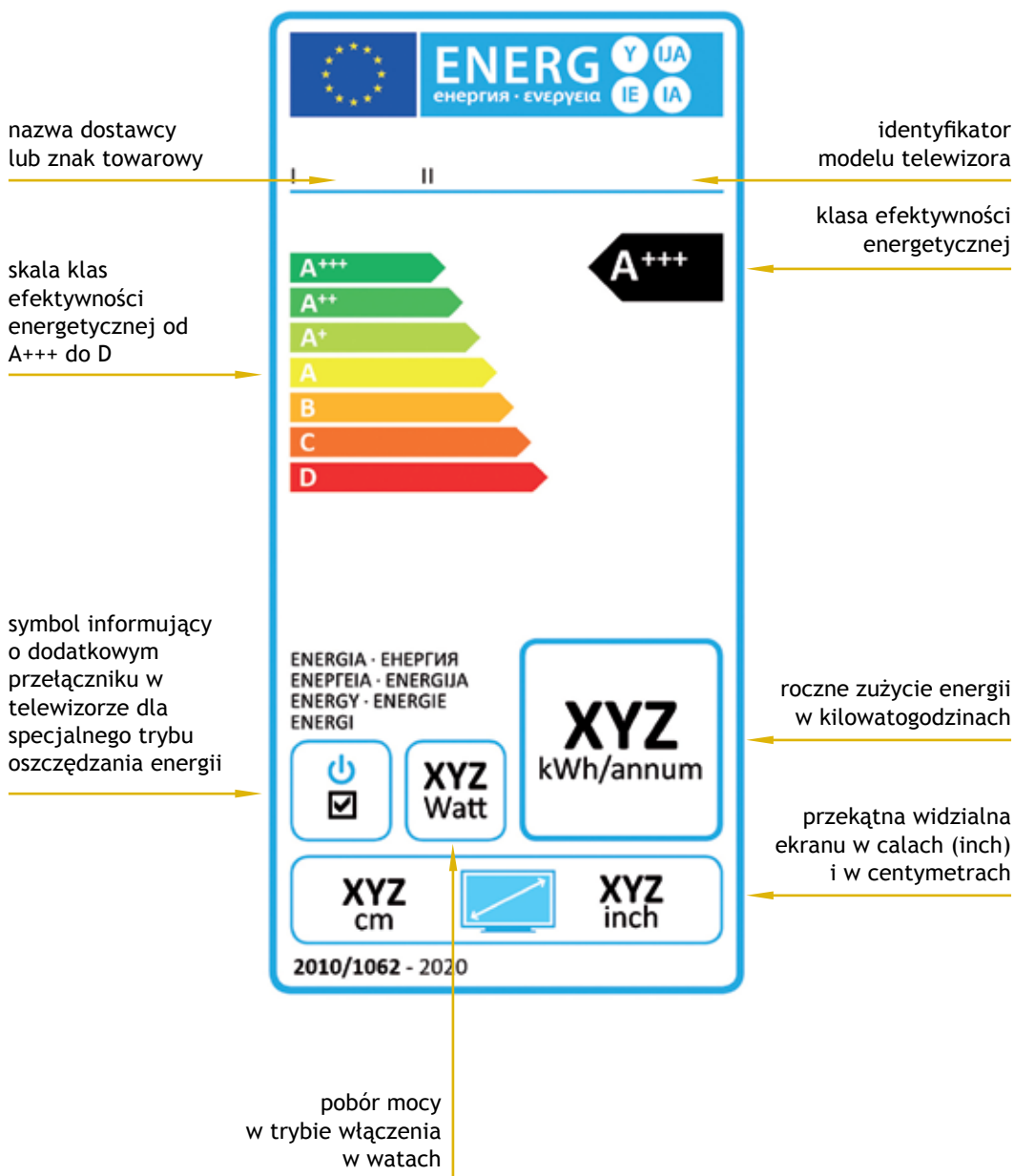
- program sprawdzający stopień zabrudzenia naczyń (zmywarka sama dopasowuje parametry zmywania w zależności od stopnia zabrudzenia naczyń);
- zmywanie połowy wsadu (zmywanie przy częściowo załadowanej zmywarce).

8. Kupuję telewizor

Kupując telewizor, warto skorzystać z informacji na etykiecie energetycznej. Każdy telewizor oferowany w punkcie sprzedaży powinien być w nią zaopatrzony. Nalepkę z wymaganymi informacjami znajdziesz z przodu urządzenia.

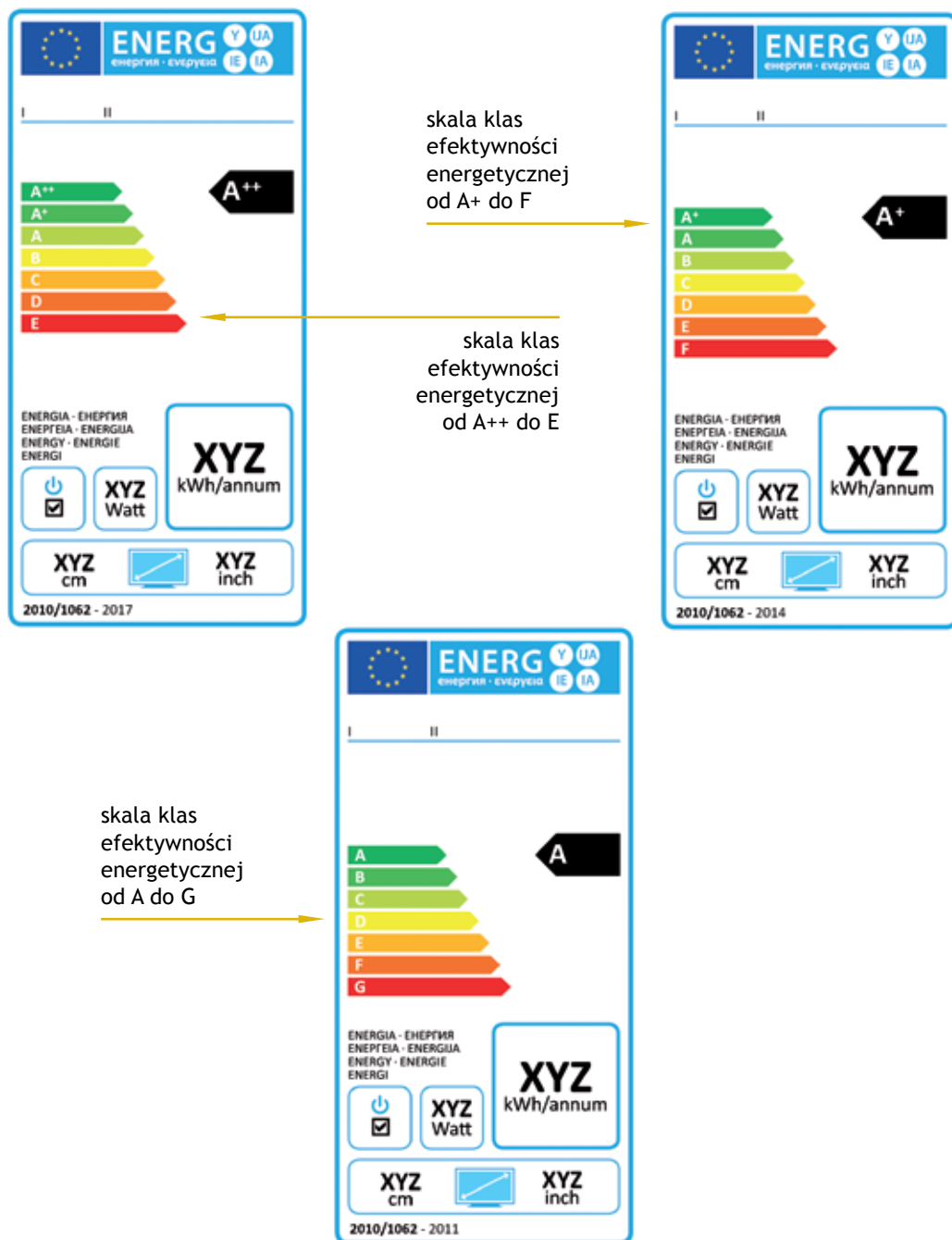
Na kolejnych stronach omówiliśmy wzory etykiet dla telewizorów.

Wzór etykiety energetycznej dla telewizorów (skala od A+++ do D)

Źródło: Załącznik nr 1 pkt 1 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1062/2010

Pozostałe wzory etykiet energetycznych dla telewizorów

Źródło: Załącznik nr 1 pkt 2, 3, 4 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 1062/2010

Kupując telewizor, musisz zdecydować, czy interesuje cię telewizor z ekranem plazmowym czy LCD². Telewizor plazmowy charakteryzuje szeroka paleta barw, dzięki czemu możliwe jest oglądanie obrazów w doskonałej jakości z dużą przekątną ekranu. Jeśli natomiast interesuje cię telewizor w mniejszym rozmiarze i bardziej oszczędny niż plazma, wybierz ten z ekranem LCD. Na rynku są dostępne też telewizory z matrycą LCD i podświetleniem LED³. Takie telewizory wykorzystują diody świecące LED, dzięki czemu zmniejsza się zużycie energii.

Kolejnym kryterium, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze telewizora, jest przekątna ekranu. Przekątna ekranu podawana jest w calach i centymetrach (1 cal to ok. 2,5 cm). Parametr ten określa wielkość telewizora. Podobnie jak na rozdzielczość ekranu mierzoną w pikselach. Im większa rozdzielczość, tym obraz jest wyraźniejszy i wrażenia odbioru lepsze.

Po wyborze rodzaju ekranu, jego przekątnej i rozdzielczości musisz podjąć decyzję dotyczącą klasy efektywności energetycznej. Informuje ona kupującego, jak dużo energii urządzenie to będzie zużywało w trakcie swojej pracy. Parametr ten oznaczony jest literami od A do G. Klasie A przysługuje oznakowanie w postaci dodatkowych plusów (+; ++; +++), jeśli dane modele są bardziej energooszczędne i przyjazne środowisku.

Istotnym kryterium jest także zużycie przez dany produkt energii w ciągu roku. Wartość tę podaje się w kilowatogodzinach (kWh). Zwróć też uwagę na parametr poboru mocy przez telewizor określony w watach. Kupując telewizor, możesz spotkać się z modelami, które posiadają dodatkowy przycisk, za pomocą którego po wyłączeniu telewizora można go przełączyć w specjalny tryb oszczędzania energii. Po jego naciśnięciu pobór energii będzie bliski zeru.

9. Kupuję sprzęt AGD przez Internet

Zakupy dokonywane przez Internet cieszą się coraz większą popularnością. Kupując sprzęt AGD, także coraz częściej zaglądamy do sieci. Oszczędność czasu, szeroki wybór produktów oraz konkurencyjne ceny zachęcają nas, aby taki sprzęt kupować on-line. W 2012 roku 30 proc. gospodarstw domowych w Polsce zamówiło przez Internet przynajmniej jeden produkt⁴.

Zakupy przez Internet mają charakter umowy zawartej na odległość. Umowę taką można zawrzeć przy wykorzystaniu następujących środków porozumienia się:

- formularz drukowany lub elektroniczny;
- zamówienie;
- list seryjny;
- katalog;
- telefon;
- radio, telewizja;
- poczta elektroniczna.

² Ekran LCD (z ang. liquid cristal display – wyświetlacz ciekłokrystaliczny) wykorzystuje właściwości ciekłego kryształu, który stanowi filtr przepuszczający światło pochodzące z tylnego podświetlenia, Co świeci w ekranie LCD?, „PC Format” 2010, nr 3.

³ Ekran LED (z ang. light-emitting diode – dioda emitująca światło) – ciekłokrystaliczny panel podświetlony jest diodami LED.

⁴ *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce*, str. 2, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2012.

Przed zawarciem tego typu umowy warto, abyś dokładnie zapoznał się z informacjami dotyczącymi sprzedawcy. W szczególności należy sprawdzić:

- jego nazwę;
- adres prowadzenia działalności gospodarczej;
- organ rejestrujący działalność (tj. Krajowy Rejestr Sądowy w Ministerstwie Sprawiedliwości albo Centralna Ewidencja Informacji o Działalności Gospodarczej w Ministerstwie Gospodarki);
- numer, pod którym przedsiębiorca jest zarejestrowany (tj. numer KRS albo NIP i Regon).

Przed zawarciem umowy sprzedaży oprócz informacji o kupowanym produkcie powinien otrzymać dane obejmujące:

- cenę towaru wraz z wszystkimi podatkami;
- sposoby płatności;
- koszty, termin, sposób dostawy;
- miejsce i sposób składania reklamacji;
- warunki i terminy możliwego odstąpienia od umowy.

Wszystkie te informacje muszą zostać potwierdzone pisemnie w momencie rozpoczęcia zobowiązania. Informacje takie można znaleźć np. w regulaminach sklepów internetowych.

W przypadku zakupu sprzętu gospodarstwa domowego przez Internet sprzedawcy są dodatkowo zobowiązani do udostępnienia klientowi szczegółowych parametrów technicznych towaru. W zależności od rodzaju urządzenia, lista obejmuje takie dane, jak: klasa efektywności energetycznej, roczne zużycie energii, poziom emitowanego hałasu itp. Sprzedawca decyduje, w jakiej formie informacje te zostaną udostępnione. Jedyne wymóg dotyczy ich czytelności. Wielkość i rodzaj czcionki użytej do przedstawienia wymaganych informacji muszą być możliwe do odczytania.

Ważne

W przypadku dokonywania zakupów przez Internet przysługuje ci „prawo do namysłu”. Oznacza to, że masz 10 dni kalendarzowych, w trakcie których możesz odstąpić od zawartej umowy. Co więcej, nie masz obowiązku uzasadniania swojej decyzji. Odstępując od umowy zawartej na odległość, musisz jednak złożyć pisemne oświadczenie, które następnie należy odesłać pocztą na adres sprzedającego. Datę liczy się od dnia wydania ci towaru. Zwrotu towaru należy dokonać w terminie 14 dni w stanie niezmienionym. Masz prawo zwrócić produkt, nawet jeśli został już rozpakowany. Koszt takiej przesyłki pokrywa konsument. Z kolei sprzedawca ma obowiązek poświadczyć na piśmie zwrot towaru, a także zwrócić klientowi równowartość ceny produktu oraz doliczone do niego wcześniej koszty przesyłki.

10. Kilka wskazówek, jak poprawnie korzystać z zakupionego sprzętu

Aby zapobiec częstym usterkom urządzeń gospodarstwa domowego, warto zapoznać się z zaleceniami producenta. Przed pierwszym uruchomieniem nowo zakupionego sprzętu należy zaznajomić się z jego instrukcją obsługi oraz sposobem konserwacji. Poniżej zamieściliśmy kilka dodatkowych wskazówek, jak poprawnie korzystać z pralki, lodówki i zmywarki.

Pralka – jak prać energooszczędnie?

Po pierwsze pierz w niższych temperaturach. Redukując temperaturę prania, można uzyskać równie dobre rezultaty, co piorąc w wyższych temperaturach.

Po drugie zapełniaj bęben pralki w całości. Nowoczesne energooszczędne urządzenia dostosowują ilość wody oraz środków piorących do poziomu zapełniania bębna, co pozwala oszczędzać wodę, energię i czas. Pamiętaj jednak, aby nie przeladować pralki. Gdy wsadu jest za dużo, ubrania nie zostaną dokładnie wyprane i ich czyszczenie trzeba będzie powtórzyć.

Zrezygnuj z prania wstępnego, jeśli nie jest konieczne. Zaleca się uruchamianie tego trybu jedynie w przypadku tkanin bardzo zabrudzonych, a nie do codziennego użytkowania. W zamian wybieraj program do prania tkanin bawełnianych. Jest on najbardziej wydajny. Jeśli pierzesz często, korzystaj z programów do krótkiego prania (np. 30/40 minut). Doskonale sprawdzają się one dla krótkich i energooszczędnych prań mało zabrudzonych rzeczy.

Lodówka – jak oszczędnie używać lodówki?

Lodówkę należy ustawić z dala od wszelkich źródeł ciepła oraz poza zasięgiem promieni słonecznych. Niższa temperatura otoczenia gwarantuje mniejsze zużycie energii przez urządzenie. Pamiętaj, aby lodówka była tak ustawiona, by zachować odpowiedni odstęp od ściany. Dzięki temu zostanie zapewniony prawidłowy obieg powietrza. Dla lodówki optymalną temperaturą wewnątrz urządzenia w trakcie pracy jest od 6 do 8° C. Niższe nie mają wpływu na świeżość produktów, a jedynie spowodują zwiększenie zużycia energii.

Korzystając z lodówki pamiętaj, aby nie wkładać do niej potraw gorących. Zwróć też uwagę, żeby otwierać lodówkę na krótki czas, gdyż otwarte drzwi powodują wzrost zużycia energii. Nie zapominaj o systematycznym rozmrażaniu. Lodowy pancerz powoduje wzrost zużycia energii. Przed dłuższym wyjazdem można opróżnić lodówkę oraz ją wyłączyć. W ten sposób obniżysz swoje rachunki za prąd za okres nieobecności.

Zmywarka – jak zmywać i oszczędzać?

Podobnie jak w przypadku pralki, korzystając ze zmywarki pamiętaj, aby ładować urządzenie do pełna. Naczynia zawsze układaj w zmywarce zgodnie z załączoną instrukcją obsługi. Przy mało zabrudzonych naczyniach wybieraj krótkie programy zmywania. Analogicznie uruchamiaj jedynie oszczędne programy suszenia.

11. Wykaz aktów prawnych unijnych i krajowych

- Ustawa z dnia 14 września 2012 r. o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię (Dz.U. z 2012 r., poz. 1203);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2002 r. nr 144, poz. 1204 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz.Urz. WE L 27 z 30 stycznia 2010 r., str. 1);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1059/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniające dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla zmywarek do naczyń dla gospodarstw domowych (Dz.Urz. UE L 314 z 30 listopada 2010 r., str. 1);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1060/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniające dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla urządzeń chłodniczych dla gospodarstw domowych (Dz.Urz. UE L 314 z 30 listopada 2010 r., str. 17);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1061/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniające dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla pralek dla gospodarstw domowych (Dz.Urz. UE L 314 z 30 listopada 2010 r., str. 47);
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniające dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla telewizorów (Dz.Urz. UE L 314 z 30 listopada 2010 r., str. 64).

Wydawnictwo powstało w ramach serii „Biblioteka UOKiK” – gromadzącej publikacje pracowników Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ewa Barczuk, starszy specjalista ds. monitorowania systemu nadzoru rynku w Departamencie Nadzoru Rynku. Absolwentka Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Autorka artykułu naukowego pt. „Podstawowe regulacje prawne Unii Europejskiej w zakresie żywności genetycznie zmodyfikowanej” w kwartalniku Studia Europejskie.

© Copyright by Ewa Barczuk and Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

pl. Powstańców Warszawy 1 < 00-950 Warszawa

tel. 22 55 60 800 < uokik@uokik.gov.pl

www.uokik.gov.pl

ISBN 978-83-60632-88-8